

[Poul Schlüter]

længe siden – var der situationer, hvor både fremskridtspartiet og socialdemokratiet var enige om at kritisere regeringens politik. Sagde vi så, at hr. Glistrup og hr. Anker Jørgensen var to alen af ét stykke? Naturligvis ikke. Regner statsministeren mon overhovedet med, at der bliver noget som helst, som han vil kunne gennemføre sammen med kommunisterne eller VS? Næppe. Men regner statsministeren mon ikke med, at der bliver meget, som det vil være godt og måske også nødvendigt at gennemføre sammen med f. eks. de konservative, CD, kristeligt folkeparti eller det radikale venstre? Jeg tror det. Når derfor statsministeren senere, om ikke før så i løbet af vinteren, får brug for forhandlinger med den samarbejdende og saglige opposition, vil vi gøre ham den glæde for længst at have glemt de uforsigtige statsministerord under denne debat.

Brusvang (CD):

På centrum-demokraternes vegne først en kort bemærkning om det stillede dagsordensforslag, som vi ikke kan stemme for.

Som man ved, er CD et parti, der meget varmt går ind for EF, og derfor finder vi også, at det eneste rigtige må være, at skal danske fiskeriinteresser varetages bedst muligt, skal det ske på den måde, som instrumenterne dér nu er indrettet på, og det vil sige først og fremmest gennem Kommissionen. Vi er altså ikke på nogen måde negative over for selve ideen i den foreslåede dagsorden, vi finder blot, at det er en helt forkert procedure.

Dernæst en enkelt bemærkning eller to til udenrigsministeren. Jeg vil da gerne sige tak for den venlige bemærkning – der kom jo ikke så mange venlige bemærkninger fra regeringen i øvrigt – fra udenrigsministeren om, at han havde forståelse for det særlige problem, som blev fremdraget af hr. Erhard Jakobsen her i salen, vedrørende mindretals-spørgsmålene i Afrika. Jeg tror, det er meget, meget væsentligt, at man bliver opmærksom herpå i højere grad end tidligere.

Jeg vil også godt hjælpe udenrigsministeren til en bedre forståelse af et andet synspunkt, der blev fremført af hr. Erhard Jakobsen, nemlig spørgsmålet om vor ulandsbistand, hvor hr. Erhard Jakobsen brugte den meget enkle form, at det, vi måske

først og fremmest skulle sigte på, var mad, mad og mad. Selvfølgelig skal man ikke opfatte dette alt for bogstaveligt, men det, som hr. Erhard Jakobsen ønsker at gøre klart for tinget, er, at der er et forkert proportionsforhold i den hidtidige hjælp, at vi i spørgsmålet om mad har noget at yde, men at vi i alt for høj grad har ydet en indsats på andre felter, som har virket forkert, som er blevet misbrugt. Men det er mere et spørgsmål om formuleringer, tror jeg, end en egentlig uegnethed om det reelle indhold.

Dernæst vil jeg gerne vende mig til statsministerens tale i dag. Nu har jeg jo hørt statsministeren tale nogle gange, og selv om jeg ikke har været enig med statsministeren alle gange, må jeg dog sige, at det, statsministeren præsterede her i anden omgang, var for mit parti noget af det mest provokerende, sårende, ubegrundede og usaglige, jeg længe har hørt, og jeg begriber ikke årsagen til, at statsministeren brugte de formuleringer, som han gjorde. Jeg repræsenterer et parti, som gentagne gange i den tid, vi har eksisteret, har samarbejdet med den siddende regering, med venstre-regeringen og med den socialdemokratiske mindretalsregering. Vi har været med i en række forlig. Vi har oven i købet gang på gang, hvis vi ikke kunne gå med til det fulde forlig, stemt for de dele af forliget, som vi syntes var rimelige. Jeg synes også, at statsministerens historiske bemærkninger var temmelig ubegrundede. Det er rigtigt, at hr. Erhard Jakobsen sagde, at han følte med sine mange, mange års virke i socialdemokratiet et godt kendskab til socialdemokratiske vælgere og deres problemer og reaktioner, men det var netop derfor, han følte, at der var et behov for i den givne situation i 1973 at markere, at der for en del af de socialdemokratiske vælgere var behov for et andet ståsted. Og mon ikke hr. Erhard Jakobsens handlinger, hans partidannelse og dette partis senere indsats har haft sin virkning også over for socialdemokratiet? Vi har ikke længere et socialdemokrati siddende i salen med en meget højtråbende venstrefløj. Vi har et socialdemokrati siddende, som har været i stand til at yde den parlamentariske kraftpræstation, det nu engang er at lave en regering sammen med venstre. Kunne det være sket, hr. statsminister, hvis ikke en hr. Erhard Jakobsen havde dannet CD og CD havde virket, som det har?